

یاد از "لاله آزاد"، در دانشگاه هامبورگ

شام چهارشنبه، شانزدهم ماه جاری، شاهد محفل پرشکوهی در یکی از سالون های بخش آسیایی- آفریقایی دانشگاه هامبورگ بودیم که در نوع خود بی نظیر بود. میزبانی برنامه را گروه موسوم به ادبیات دانشگاه هامبورگ برعهده داشت و ابتکار تعیین موضوعات را جناب نصیرمهرین، مؤرخ و پژوهشگر هموطن ما.

محفل که "لاله آزاد" نامیده شده بود و با عکس هایی مرحوم محمد ابراهیم صفا مزین شده بود، از طرف خانم دکترنسرین رنجبرایرانی افتتاح شد. خانم رنجبر پس از خیرمقدم گفتن برای حضار شرکت کننده، درباره نشست های ادبی و هنری گروه ادبیات که چهارشنبه ها دایر می شود، توضیحی ارائه نمود و یاد آورد که جناب نصیرمهرین نویسنده و پژوهشگر را که همه می شناسید، در راستای کوشش های قلمی و تحقیقی خویش، سهم در خور ارج برای همنوایی دوستان همدل دارا می باشد. در برنامه امشب نیز ایشان به صورت فشرده پیرامون لاله در شعر فارسی و لاله در اشعار محمد ابراهیم صفا، یک تن از مبارزان آزادیخواه و شاعر بلند آواز و گرانمایه افغانستان صحبت می کنند. پس از آن، آهنگ "من لاله آزادم" را می شنویم که سراینده آن جناب آقای عبدالوهاب مددی شخصاً در محفل حضور یافته اند. به دنبال آن جناب آقای مددی، پیرامون از خاطرات خویش در باره این آهنگ خواهند گفت، همچنان از چگونگی وضعیت موسیقی در چند دهه پیش در افغانستان.

محترم مهرین ضمن این که از ضرورت توجه دوستان ایرانی به تاریخ، شعر، ادب و چهره های شاخص در افغانستان متذکر شد؛ به شکل گذرا و مختصر از اهمیت بررسی لاله در شعر فارسی، رویکرد شاعران به لاله، صحبت نمود و دلیل توجه بیشتر شاعران دردمند را به لاله و اژگون، داغدار و جگرخون توضیح داد. در بخش دیگر از صحبت خویش نخست به معرفی مرحوم محمد ابراهیم صفا پرداخت. از اوضاع و زمانه او و برخی زندانیان گفت و آنچه بر سر تک تک اعضای خانواده ناظر محمد صفرخان آمده بود را تذکر داد. آنگاه به دلیل روی آوردن صفا به لاله به عنوان یک نماد طرف علاقه اش اشاره نمود. جناب مهرین یادآور گردید که تا آنجا که بازنگریسته ام، شادروان صفا حدود یک صد و شش بار در اشعار خویش از لاله نام برده است. وی گفت: این را نیز بیفزایم که به قول دوست گرامی ام جناب خالد صدیق چرخ؛ شادروان صفا باری گفته بود که، وقتی در زندان بودم، یکی از روزها هوا تیره شد و توفانی، لاله داغداری را دیدم که در اثر وزش شدید باد افتیده بود . . . دیدن آن صحنه بر من تأثیر بسیار داشت.

محترم مهرین صحبت های خویش را مقدمه یی نامید برای حضور جناب محترم عبدالوهاب مددی و سخنان ایشان. بعد به معرفی محترم استاد مددی پرداخت. پس از شنیدن آهنگ من لاله ازاد که توسط

استاد مددی و خانم آزاده خوانده شده است، جناب استاد از چگونگی تهیه شدن آن آهنگ و چند آهنگ دیگر، از مرحوم عبدالغفوربرشنا، از وضعیت هنرمندان، از سطح وسایل تخنیکی و نوع ثبت آواز سخنانی را بیان داشت که طرف علاقه هموطنان و دوستان ایرانی واقع شد. به دنبال آن باز هم چند آهنگ ایشان که چند دهه پیش ثبت شده بود، شنیده شد که هرچه بیشتر به علاقه شنوندگان افزود. در پایان محفل دسته گلی از طرف خانم رنجبر ایرانی برای جناب مددی تقدیم شد و شرکت کنندگان برای صرف چای دعوت شدند. محفل حوالی ساعت 22 شب به پایان رسید.